Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-346
(mr. dr. K. Engel, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus, mr. J.S.W. Holtrop, leden en mr. C.J.M. Veltmaat, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 26 augustus 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: ABN AMRO Schadeverzekering N.V., gevestigd te Zwolle, verder te noemen Verzekeraar, waarbij de uitvoering van rechtsbijstand is overgedragen aan ARAG SE, verder te noemen Uitvoerder
Datum uitspraak	: 22 april 2020
Aard uitspraak	: Bindend advies

Samenvatting

Rechtsbijstandsverzekering, klacht over dekking. Uitvoerder is niet gehouden rechtsbijstand te verlenen aan Consument voor een erfrechtelijk geschil dat Consument heeft met de twee broers van zijn in 2001 overleden Stiefmoeder, omdat conflicten in verband met een erfenis van iemand die overleden is vóór het begin van de verzekering van dekking zijn uitgesloten. De klacht is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument ingediende klachtformulier met bijlagen;
- de aanvullende stukken van Consument;
- het verweerschrift van Uitvoerder;
- de repliek van Consument en
- de dupliek van Uitvoerder.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies. De Commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft een particuliere rechtsbijstandverzekering gesloten, die is ingegaan op 8 december 2005. Op de verzekering zijn de Voorwaarden rechtsbijstandsverzekering Versie 0717 Juli 2017 van toepassing.

Daarin is, voor zover relevant, het volgende bepaald:
*"**Wat dekt uw rechtsbijstandverzekering nooit?***

Uw verzekering dekt NOOIT rechtsbijstand bij een conflict of mediation:
[…]
- in verband met een erfenis van iemand die overleden is vóór het begin van uw verzekering;"

2.2 De vader van Consument, verder te noemen Vader, was gehuwd met mevrouw [H], verder te noemen Stiefmoeder. Stiefmoeder is in juni 2001 overleden. Ingevolge haar testament mocht Vader haar vermogen verbruiken onder een zogenoemde *fideï commis de residuo*. Vader is in december 2018 overleden. Na zijn overlijden is een geschil ontstaan tussen de twee nog in leven zijnde broers van Stiefmoeder (hierna: de broers) en Consument over het restant van de nalatenschap van Stiefmoeder, dat door de broers is opgeëist. Consument is geen erfgenaam van Stiefmoeder, maar wel van Vader. Consument heeft het geschil gemeld bij Uitvoerder.

2.3 Uitvoerder heeft het verzoek van Consument tot het verlenen van rechtsbijstand afgewezen. Consument heeft naar aanleiding daarvan een klacht ingediend bij Kifid.

3. Klacht, grondslag, vordering en verweer

Klacht, grondslag en vordering Consument

3.1 Consument klaagt dat Uitvoerder ten onrechte heeft geweigerd dekking te verlenen voor het geschil met de broers. Volgens Consument gaat het geschil niet direct over de erfenis van Stiefmoeder, die in 2001 is overleden, maar over de nalatenschap van Vader, die ruim na de ingangsdatum van de rechtsbijstandverzekering is overleden. Consument voert aan dat het geschil een direct gevolg is van het overlijden van Vader. Vader heeft nagelaten te administreren en jaarlijks verantwoording af te leggen aan de broers. Voor dat handelen wordt Consument verantwoordelijk gehouden. De verzekeringsvoorwaarden moeten in het voordeel van Consument worden uitgelegd, omdat deze niet eenduidig zijn.

3.2 Consument vordert, behalve dat hem rechtsbijstand wordt verleend, ook dat Uitvoerder de kosten van de door Consument ingeschakelde advocaat vergoedt.

Verweer Uitvoerder

3.3 Uitvoerder stelt zich op het standpunt dat het geschil niet onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt, omdat het geschil gaat over het restant van de nalatenschap van Stiefmoeder, die vóór de ingangsdatum van de rechtsbijstandverzekering is overleden.

4. Beoordeling

4.1 De vraag die de Commissie moet beantwoorden is of het geschil tussen Consument en de broers onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt.

4.2 Consument en Uitvoerder verschillen van mening over de vraag hoe de hiervoor in rand-nummer 2.1 vermelde voorwaarde moet worden uitgelegd. Voorop staat dat bij de uitleg van een schriftelijke overeenkomst telkens van beslissende betekenis zijn alle omstandigheden van het concrete geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen. Zie rechtsoverweging 3.6 van de volgende uitspraak van de Hoge Raad: HR 25 november 2016 (te vinden op www.rechtspraak.nl onder nummer ECLI:NL:HR:2016:2687). Voor verzekeringsvoorwaarden geldt verder dat, ervan uitgaande dat daarover niet is onderhandeld, de uitleg daarvan met name afhankelijk is van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de desbetreffende bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de polisvoorwaarden als geheel en van de in voorkomend geval bij de verzekerings-voorwaarden behorende toelichting.

4.3 Volgens de voorwaarde – randnummer 2.1 – zijn conflicten in verband met een erfenis van iemand die is overleden voor het begin van de verzekering niet gedekt. Van belang is dus om vast te stellen of het geschil verband houdt met de nalatenschap van Stiefmoeder of van Vader. Als het geschil verband houdt met de nalatenschap van Stiefmoeder, valt het geschil niet onder de dekking van de verzekering. Stiefmoeder is namelijk voor de ingangsdatum van de verzekering overleden. Als het geschil alleen gaat over de nalatenschap van Vader en niet verband houdt met de nalatenschap van Stiefmoeder, dan valt het geschil wel onder de dekking van de verzekering omdat Vader na de ingangsdatum van de verzekering is over-leden.

4.4 De Commissie stelt vast dat Vader, die eind 2018 is overleden, een erfenis had ontvangen van Stiefmoeder die is overleden in 2001. Vader ontving deze erfenis onder een zogenoemde ‘fideicommis’. Vader werd aangewezen als ‘bezwaarde’. De broers werden aangewezen als ‘verwachters’. Het gaat bij het *fideicommis* om een voorwaardelijke erfstelling, waarbij de nalatenschap van een overledene niet één keer, maar vaker (in deze zaak twee keer) open-valt.

4.5 Het effect van het *fideicommis* is in deze zaak geweest dat de erfenis van Stiefmoeder ging behoren tot het vermogen van Vader, maar slechts voorwaardelijk, namelijk onder de ontbindende voorwaarde dat de broers nog in leven zijn als Vader overlijdt. Toen Vader in december 2018 overleed, verkregen de broers de onvoorwaardelijke eigendom over de door Stiefmoeder nagelaten goederen.

4.6 De broers hebben jegens Consument (onder meer) een beroep gedaan op artikel 3:205 lid 4 Burgerlijk Wetboek (BW), welk artikel op grond van artikel 4:138 lid 2 BW van toepassing is (zie in dit verband Rb. Gelderland 11 oktober 2017, ECLI:NL:RBGEL:2017:6592, rov. 5.5, gepubliceerd op www.rechtspraak.nl). De broers hebben in dit verband aangevoerd dat Vader heeft verzuimd jaarlijks opgave te doen van de goederen die niet meer aanwezig zijn, de goederen die daarvoor in de plaats zijn gekomen en de voordelen die de goederen hebben opgeleverd (die geen vruchten zijn).

4.7 Hoewel Consument slechts met de gevolgen van het door Stiefmoeder ingestelde *fideicommis* werd geconfronteerd omdat hij een erfgenaam van Vader is, is de Commissie van oordeel dat het conflict tussen Consument en de broers '*in verband met*' de erfenis van Stiefmoeder staat, omdat de broers (het restant van) de nalatenschap van Stiefmoeder opeisen. Bovendien moest Vader op grond van het testament van Stiefmoeder administreren. Het geschil tussen Consument en de twee broers valt daarom niet onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering, omdat Stiefmoeder voor het sluiten van de verzekering is overleden. Dat het conflict pas is ontstaan nadat Vader is overleden, maakt dit niet anders.

4.8 Dit alles leidt tot de conclusie dat Uitvoerder het verzoek om rechtsbijstand mocht afwijzen. De Commissie verklaart de klacht van Consument daarom ongegrond en wijst de vordering af.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.